

Brüssel, 5. mai 2026
(OR. en)

8879/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0098 (NLE)

AVIATION 72
ICAO 16
RELEX 595

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	5. mai 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 181 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) nõukogu 238. istungjärgul võetava seisukoha kohta seoses 17. lisa (lennundusjulgestus) 19. muudatusega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 181 final.

Lisatud: COM(2026) 181 final

Brüssel, 5.5.2026
COM(2026) 181 final

2026/0098 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO)
nõukogu 238. istungjärgul võetava seisukoha kohta seoses 17. lisa (lennundusjulgestus)
19. muudatusega**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse järgmist:

- i) seisukoht, mis võetakse liidu nimel Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) nõukogu 238. istungjärgul seoses ettepanekuga muuta rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni (Chicago konventsioon) 17. lisa (lennundusjulgestus), milles käsitletakse lennundusjulgestusega seotud standardeid ja soovituslikke tavasid;
- ii) seisukoht, mis võetakse liidu nimel pärast seda, kui ICAO teatab Chicago konventsiooni 17. lisa 19. muudatuse vastuvõtmisest, kutsudes osalisriike üles teatama võimalikest erinevustest või vastuvõetud meetmete järgimisest.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon

Chicago konventsiooni eesmärk on reguleerida rahvusvahelist lennutransporti. Konventsioon jõustus 4. aprillil 1947 ja sellega asutati Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon (ICAO).

Kõik ELi liikmesriigid on Chicago konventsiooni osalised.

2.2. Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon

ICAO on ÜRO spetsialiseeritud asutus. Organisatsiooni eesmärkideks on arendada rahvusvahelise aeronavigatsiooni põhimõtteid ja meetodeid ning edendada rahvusvahelise lennutranspordi kavandamist ja arengut.

Üks ICAO nõukogu kohustuslikke ülesandeid, mis on loetletud Chicago konventsiooni artiklis 54, on võtta Chicago konventsiooni lisadena vastu rahvusvahelisi standardeid ja soovituslikke tavasid.

ICAO nõukogu on ICAO alaline organ, kuhu kuulub 36 konventsiooniosalist riiki, mille ICAO assamblee on valinud kolmeks aastaks. ICAO nõukogus on praegu esindatud Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Taani, Hispaania, Šveits ja Poola.

ELil on ICAOs vaatleja staatus.

2.3. Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni nõukogu kavandatud aktid

ICAO nõukogu võttis Chicago konventsiooni 17. lisana vastu lennundusjulgestusega seotud rahvusvahelised standardid ja soovituslikud tavad.

ICAO nõukogu peaks oma 238. istungjärgul, mis toimub 2026. aasta juunis, kaaluma 17. lisa kavandatud muudatusi. 12. detsembril 2025 saadeti ICAO osalisriikidele kirjad,¹ mis sisaldasid muudatuste teksti ettepanekuid, et riigid saaksid nende kohta märkusi esitada.

¹ AS 8/2.1-25/95 Konfidentsiaalne

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

3.1. Kavandatud muudatused ja nende seos kehtivate liidu eeskirjadega

Eespool nimetatud, riikidele saadetud kirjas esitatud kavandatud muudatused hõlmavad mõistete „transfeerreisijad ja -pagas“ ning „transiitreisijad ja pagas“ uusi määratlusi, mõiste „inimtegurid“ muudetud määratlust, inimtegurite alase soovitusliku tava läbivaadatud versiooni ning õhusõiduki julgestuskontrolli või läbiotsimist käsitleva standardi läbivaadatud versiooni.

Kavandatud akti reguleerimise puudutab valdkonda, milles liidul on ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 viimase osa kohaselt ainuvälispädevus, kuna kavandatud aktid võivad mõjutada järgmisi ühisnorme või muuta nende kohaldamisala:

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002²,

— komisjoni 5. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed,³ ning

— komisjoni 16. novembri 2015. aasta rakendusotsus C(2015) 8005, millega nähakse ette üksikasjalikud meetmed määruse (EÜ) nr 300/2008⁴ artikli 18 punktis a osutatud teavet sisaldavate lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks.

3.2. Liidu nimel võetav seisukoht

Võttes arvesse asjakohaseid liidu õigusakte, peaks ICAO nõukogus liidu nimel võetav seisukoht olema järgmine: toetada 17. lisa kavandatud muudatusi.

Kavandatud muudatused kujutavad endast olulist edasiminekut ja 17. lisa praeguse teksti parandamist, kuna nendega täpsustatakse mitmeid standardeid ja soovituslikke tavasid ja nende määratlusi ning viiakse mõned tavad paremini kooskõlla liidus kehtivate lähenemisviisidega, eelkõige õhusõidukite julgestuskontrolli ja läbiotsimise valdkonnas.

Konkreetsed muudatusettepanekud on järgmised.

- Mõiste „inimteguri põhimõtted“ ja soovitusliku tava 2.5.2 kavandatud muudatuse eesmärk on laiendada kehtiva soovitusliku tava 2.5.2 ulatust, sest praegu keskendub see tehnoloogia arendamisele, tagades et poliitika, protsesside ja menetluste väljatöötamisel ja rakendamisel võetakse arvesse ka inimtegurit. Tunnistatakse, et julgeolekutöötajate tegevusel ja käitumisel on tõhusa ja jätkusuutliku julgeoleku tagamisel oluline roll. Sellest tulenevalt tehakse ettepanek välja jätta mõiste „inimvõimed“ määratlus, kuna 17. lisa asendab vajaduse sellise mõiste järele uus mõiste „inimtegurid“.
- Mõistete „transfeerreisijad ja -pagas“ ning „transiitreisijad ja -pagas“ kavandatud uue määratluse eesmärk on viia need kooskõlla ICAO lennundusjulgestuse käsiraamatus kasutatud vastavate mõistetega ning tagada seega ICAO dokumentide terminoloogia järjepidevus ja asjaomaste standardite järjepidev tõlgendamine.
- 17. lisa standardiga 4.4.3 transfeerreisijate ja nende käsipagasi läbivaatuse kohta ning standardiga 4.5.5 transfeerreisijate registreeritud pagasi läbivaatamise kohta nähakse

² ELT L 97, 9.4.2008, lk 72, [EUR-Lex - 02008R0300-20100201 - ET - EUR-Lex](#).

³ ELT L 299, 14.11.2015, lk 1, [EUR-Lex - 02015R1998-20260101 - ET - EUR-Lex](#).

⁴ ELTs avaldamata.

ette võimalus, et läbivaatamisest võib loobuda kahe või enama riigi vahel kokku lepitud ühekordse julgestuskontrolli korra alusel. Sarnane säte puudub siiski standardi 4.3.1 puhul, mis käsitleb õhusõiduki julgestuskontrolli ja läbiotsimist. Kuna standardiga 4.3.1 ei ole ette nähtud võimalust loobuda õhusõiduki julgestuskontrollist või läbiotsimisest ühekordse kontrolli korra alusel, tuleks asjaomast standardit muuta, et võimaldada range ühekordse kontrolli kehtestamise korral kontrolli- või läbivaatuse nõudest loobuda. Selle kavandatud muudatusega välditaks ICAO auditileide riikide puhul, kes juba rakendavad tõhusat ühekordse kontrolli korda, mis laieneb õhusõidukite julgestuskontrollidele ja läbiotsimistele, mistõttu on see väga oluline liidu sisemise ühekordse kontrolli süsteemi paremaks tunnustamiseks nendes keskse tähtsusega valdkondades.

Seega tingimusel, et ICAO nõukogu võtab 17. lisa kavandatud muudatused vastu ilma sisuliste muudatusteta, on liidu nimel võetav seisukoht mitte teatada oma mittenõustumisest ning järgida vastuvõetud meetmeid, vastates ICAO poolt riikidele adresseeritud asjaomasele kirjale. Kui liidu õigusaktid kalduksid vastuvõetud uutest ICAO standarditest pärast kõnealuste standardite kohaldamise kavandatud kuupäeva kõrvale, peavad liikmesriigid esitama ICAO-le liidu seisukoha erinevuste kohta nendest konkreetsetest standarditest, lähtudes ettevalmistavast dokumendist, mille komisjon esitab aegsasti nõukogule arutamiseks ja heakskiitmiseks, ning esitades üksikasjaliku teabe erinevuste kohta ajavahemikul, mis kulub rakendamise lõpuleviimiseks.

4. KOOSKÕLA MUUDE LIIDU TEGEVUSPÕHIMÕTETEGA

Kavandatav otsus on kooskõlas muude liidu tegevuspõhimõtetega, eelkõige transpordipoliitikaga, ning täiendab neid.

5. ÕIGUSLIK ALUS

5.1. Menetlusõiguslik alus

5.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, „millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiget 9 kohaldatakse olenemata sellest, kas liit on asjaomase organi liige või asjaomase lepingu osaline⁵.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Selle mõiste alla kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁶.

5.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

⁵ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

⁶ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

ICAO nõukogu on lepinguga, täpsemalt Chicago konventsiooniga, loodud organ.

Kavandatud aktidel on õiguslik toime ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 tähenduses. Chicago konventsiooni artikli 54 kohaselt võtab ICAO nõukogu vastu standardid ja soovituslikud tavad, mis määratakse kindlaks Chicago konventsiooni lisades. Sellised standardid ja soovituslikud tavad on rahvusvahelise õiguse alusel siduvad vastavalt Chicago konventsiooni artiklile 90 niivõrd, kui need muutuvad siduvaks kõigile ICAO osalisriikidele, välja arvatud juhul, kui enamik neist teatab ICAO nõukogule oma mittenõustumisest.

Lisaks võivad kavandatud aktid, mis võivad kaasa tuua muudatusi, mõjutada otsustavalt ELi õigusaktide sisu, nimelt määrust (EÜ) nr 300/2008, komisjoni rakendusmäärust (EL) 2015/1998 ja komisjoni rakendusotsust C(2015) 8005 niivõrd, kui neis viidatakse sõnaselgelt Chicago konventsiooni 17. lisale.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seetõttu kuulub selliste teadete kohta liidu seisukoha vastuvõtmine ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaldamisalasse.

5.2. Materiaalõiguslik alus

5.2.1. Põhimõte

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle vastuvõetud akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse.

Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks ja teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

5.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Vastuvõetud akti peamine eesmärk ja sisu on seotud transpordipoliitikaga.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 91 lõike 1 kohaselt kehtestab Euroopa Liit: a) ühised eeskirjad, mida kohaldatakse liikmesriigi territooriumile või sealt välja kulgeva rahvusvahelise transpordi suhtes, samuti läbi ühe või mitme liikmesriigi territooriumi kulgeva rahvusvahelise transpordi suhtes; b) tingimused, mille kohaselt võivad liikmesriigis transporditeenuseid osutada mitteresidentidest vedajad; c) meetmed transpordi ohutuse tõhustamiseks; d) kõik muud asjakohased sätted.

Esildatud otsuse materiaalõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2.

5.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2 koostoimes sama lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) nõukogu 238. istungjärgul võetava seisukoha kohta seoses 17. lisa (lennundusjulgestus) 19. muudatusega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon (edaspidi „Chicago konventsioon“), millega reguleeritakse rahvusvahelist lennutransporti, jõustus 4. aprillil 1947. Sellega loodi Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon (ICAO).
- (2) Kõik liikmesriigid on Chicago konventsiooni osalisriigid ja ICAO liikmed ning liidul on teatavates ICAO organites vaateleja staatus. ICAO nõukogus on esindatud kuus liikmesriiki.
- (3) Vastavalt Chicago konventsiooni artiklile 54 võib ICAO nõukogu võtta vastu rahvusvahelisi standardeid ja soovituslikke tavasid.
- (4) ICAO nõukogu võttis Chicago konventsiooni 17. lisana vastu lennundusjulgestusega seotud rahvusvahelised standardid ja soovituslikud tavad.
- (5) ICAO nõukogu võtab 238. istungjärgul vastu mitu Chicago konventsiooni 17. lisaga seotud muudatust. Kavandatud muudatused kujutavad endast olulist edasiminekut ja 17. lisa praeguse teksti parandamist, kuna nendega parandatakse mitmeid standardeid ja soovituslikke tavasid ja nende määratlusi ning viiakse mõned tavad paremini kooskõlla liidus kehtivate lähenemisviisidega, eelkõige õhusõidukite julgestuskontrolli ja läbiotsimise valdkonnas.
- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ICAO nõukogus võetav seisukoht, kuna kavandatavatel muudatustel on õiguslik mõju, sest need on rahvusvahelise õiguse alusel siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt määrust (EÜ)

nr 300/2008,⁷ komisjoni rakendusmäärust (EL) 2015/1998⁸ ja komisjoni rakendusotsust C (2015) 8005⁹.

- (7) Liidu nimel võetav seisukoht peaks olema toetada Chicago konventsiooni 17. lisa kavandatud 19. muudatust.
- (8) Liidu seisukohta peaksid väljendama liidu nimel ühiselt tegutsedes need liidu liikmesriigid, kes on ICAO nõukogu liikmed.
- (9) Liidu seisukoht pärast Chicago konventsiooni 17. lisa 19. muudatuse vastuvõtmist ICAO nõukogu poolt, millest ICAO peasekretär teatab ICAO poolt riikidele adresseeritud kirjaga, peaks olema järgmine: mitte teatada oma mittenõustumisest ning järgida vastuvõetud muudatusi. Kui liidu õigusaktid kalduksid vastuvõetud uutest standarditest ja soovituslikest tavadest pärast kõnealuste standardite ja soovituslike tavade kohaldamise kavandatud kuupäeva kõrvale, tuleks ICAO-le teatada erinevusest nende konkreetsete standardite ja soovituslike tavadega. Sellist erinevust käsitlev liidu seisukoht peaks põhinema kirjalikul dokumendil, mille komisjon esitab nõukogule arutamiseks ja heakskiitmiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

- (1) Liidu nimel ICAO nõukogu 238. istungjärgul või mis tahes hilisemal istungjärgul võetav seisukoht seoses rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 17. lisa 19. muudatusega on kavandatavaid muudatusi täies ulatuses toetada.
- (2) Seega on seisukoht, mis võetakse liidu nimel tingimusel, et ICAO nõukogu võtab ilma sisuliste muudatusteta vastu Chicago konventsiooni 17. lisa kavandatud 19. muudatuse, millele on osutatud lõikes 1, mitte teatada oma mittenõustumisest ning teatada vastuvõetud meetmete järgimisest, vastates ICAO poolt riikidele adresseeritud asjaomasele kirjale. Kui liidu õigusaktid kalduksid vastuvõetud rahvusvahelistest standarditest pärast nende standardite kohaldamise kavandatud kuupäeva kõrvale, tuleb kooskõlas Chicago konventsiooni artikliga 38 teavitada ICAO-d nende konkreetsete rahvusvaheliste standarditega seotud erinevustest.

Juhul kui liidu õigusnormid erinevad Chicago konventsiooni 17. lisa sätestatud standarditest, esitab komisjon aegsasti ja vähemalt kaks kuud enne ICAO poolt erinevustest teatamiseks kehtestatud tähtaega ICAO nõukogule arutamiseks ja heakskiitmiseks ettevalmistava dokumendi, milles esitatakse liidu seisukoht üksikasjalikult kirjeldatud erinevuste kohta, millest liikmesriigid peavad ICAO-le liidu nimel teatama.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁸ Komisjoni 5. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed (ELT L 299, 14.11.2015, lk 1–142).

⁹ Komisjoni 16. novembri 2015. aasta rakendusotsus C(2015) 8005, millega nähakse ette üksikasjalikud meetmed määruse (EÜ) nr 300/2008 artikli 18 punktis a osutatud teavet sisaldavate lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks (ELTs avaldamata).

Artikkel 2

Artikli 1 lõikes 1 nimetatud seisukohta väljendavad liidu huvides ühiselt tegutsevad liidu liikmesriigid, kes on ICAO nõukogu liikmed.

Artikli 1 lõikes 2 osutatud seisukohta väljendavad kõik liidu liikmesriigid, tegutsedes ühiselt liidu huvides.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*